

IL-KUMPANNIJA TIEGHEK

1. Twaqqif u registrazzjoni ta' kumpannija ġdida

Irrid inwaqqaf kumpannija ġdida. X'għandi nagħmel?

Kumpanniji u strutturi oħra ta' shubija kummerċjali jitwaqqfu bi ftehim bejn l-azzjonisti/membri liema ftehim irid jkun registrat fir-Registru tal-Kumpanniji li jinsab fl-ufficċji tal MFSA, Notabile Road, Attard.

Kumpannija b'responsabilità limitata hija waħda mill-mezzi li tista tintgħazel biex tmexxi attività kummerċjali. Wiehed jista wkoll jagħmel kummerċ f'ismu (*bħala negozjant waħieni*) jew iwaqqaf soċjeta f'isem Kollektiv jew Soċjeta In Akkomandita, ma' mill-anqas soċju iehor.

Vantaġġ importanti ta' kumpannija b'responsabilità limitata hu li r-responsabilità tal-membri hi waħda limitata għal dak l-ammont ta' kapital azzjonarju mhux imhallas. Bħat tipi l-oħra ta' soċjetajiet, kumpannija għandha personalità ġuridika distinta minn dik tal-azzjonisti tagħha u l-assi u l-obbligazzjonijiet tal-kumpannija huma separati minn dawk ta' l-azzjonisti tagħha.

Tista titwaqqaf kumpannija b'azzjonist wiehed biss (*Kumpannija b'membri wiehed*), li jista jkun kemm id-direttur kif ukoll is-segretarju waħdieni tal-kumpannija.

Nista insemmi il-kumpannija kif irrid?

Sakemm l-isem magħżul mhux l-istess jew ma jixxibahx ma' xi isem ta' kumpannija eżistenti jew ikun ġie riżervat għar-registrazzjoni ta' kumpannija oħra, il-membri tagħha huma hielsa li jagħzlu l-isem li jixtiequ. Madankollu, ir-Registatur tal-Kumpanniji jista jirrifjuta li jirregistra isem jekk dan ikun meqjus bħala offensiv jew inkella mhux mixtieq.

Nista nirriżerva l-isem ta' kumpannija?

Iva, tista tfittex jekk isem partikulari hux diġa qiegħed jintuza minn xi kumpannija oħra. Jekk l-isem mhux qiegħed jintuza, tista titlob lir-Registatur biex jirriserva l-isem mixtieq għal perjodu ta' tlett xhur.

X'inhuwa l-inqas kapital azzjonarju?

L-inqas kapital azzjonarju ta' kumpanija privata hu ta' mhux inqas minn €1,165 li minnu għandu jkun imhallas mhux inqas minn għoxrin fil-mija (20%) ta' l-ammont nominali ta' kull azzjoni meħuda.

Il-kapital azzjonarju awtorizzat ta' kumpanija pubblika hu ta' mhux inqas minn €46,588 tal-ammont nominali ta' kull azzjoni meħuda.

Il-flus imhallsa jridu jkunu depożitati f'kont bankarju f'isem il-kumpanija li qieghda titwaqqaf. L-irċevuta ta' depożitu għandha tigi pprezentata lir-Registatur tal-Kumpaniji bħala prova li sar id-depożitu.

Kemm hu l-inqas u l-akbar numru ta' diretturi li jista jkollha kumpanija?

L-inqas numru ta' diretturi li jista jkollha kumpanija hu ta' wiehed, waqt li ma hemmx limitu ta' kemm l-aktar jista jkollha.

L-inqas numru f'kumpanija pubblika hu ta' tnejn waqt li ma hemmx limitu ta' kemm l-aktar jista jkollok.

Kemm hu l-inqas u l-akbar numru ta' azzjonisti mejtieg li jkollha kumpanija?

Kumpanija privata jista jkollha persuna waħda bħala azzjonist (Kumpanija b'membru wiehed) u mhux aktar minn hamsin persuni bħala azzjonisti.

Kumpaniji pubbliki għandhom ikollhom ta' l-inqas żewġ azzjonisti. Fil-każ ta' kumpaniji pubbliki ma hemmx numru massimu ta' azzjonisti.

Liema dokumenti oħra għandi bżonn?

Id-dokument li jwaqqaf kumpanija jissejjaħ il-Memorandum ta' l-Assoċjazzjoni

Dan irid jiddikjara:

- L-isem tal-kumpanija
- Jekk il-kumpanija hijiex kumpanija privata jew kumpanija pubblika
- L-uffiċju registat f'Malta tal-kumpanija
- L-isem u l-indirzz ta' kull wiehed mill-firmatarji
- L-għanijiet tal-kumpaniji
- L-ammont tal-kapital azzjonarju u l-ammont ta' azzjonijiet meħuda
- In-numru ta' azzjonijiet meħuda minn kull wiehed mill-azzjonisti u l-ammont imhallas għal kull sehem

- Meta l-kapital azzjonarju jinqasam fi tipi differenti ta' azzjonijiet, id-drittijiet marbuta ma' l-azzjonijiet ta' kull klassi
- Id-dettalji dwar id-diretturi u s-segretarju tal-kumpannija
- Il-persuni li se jkunu jeżerċitaw r-rappreżentanza legali/hudizjarja tal-kumpannija
- Iż-żmien, jekk ikun il-każ, stabbilit kemm se ddum il-kumpannija

Il-memorandum jista' jkollu mieggu statut ta' assoċjazzjoni li jippreskrivi r-regolamenti interni tal-kumpannija. Jekk l-istatut ma jkunx registrat, jitqies li ġew addotati r-regolamenti li hemm fl-Ewwel Skeda mal-Liġi tal-Kumpanniji.

X'jiġri ladarba nibghat id-dokumenti kollha għand ir-Registratur tal-Kumpanniji?

Jekk il-Memorandum u l-istatut ta' assoċjazzjoni jkunu jaqblu ma' dak li titlob il-Liġi tal-Kumpanniji, jiġu registrati u miżmuma mir-Registratur tal-Kumpanniji, wara li jsir il-ħlas dovut ta' registrazzjoni.

Ir-Registratur joħroġ ċertifikat ta' registrazzjoni li huwa dokument uffiċjali li jindika ħolqien ta' personalita` ġuridika ġdida. Din il- personalita' ġuridika hija distinta minn dik tal-membri tal-kumpannija. Tista` tidhol f'kuntratti, ikollha propjeta`, kontijiet bankarji eċċ.

Għandi bżonn nuri xi partikolaritajiet fl-ittri kummerċjali?

Iva. L-ittri kollha kummerċjali u formoli oħra tal-kumpannija għandhom juru d-dettalji kif ġej minħabba li terzi persuni għandhom f'kull ħin ikunu jafu ma min qegħdin jinegozjaw:

- L-isem tal-kumpannija
- Ix-xorta ta'soċjeta` kummerċjali
- L-uffiċċju registrat
- In-numru tar-registrazzjoni tal-kumpannija

2. Kumpanniji eżistenti

X'inhuma l-obbligi tiegħi jekk inkun irregistrajt kumpannija?

Ir-registrazzjoni ta' kumpannija ġġib magħha numru ta' obligazzjonijiet importanti li magħandhomx ikunu sottovalutati. Fost dawn l-obbligazzjonijiet hemm:

- (I) l-obbligazzjoni li tikkonsenja lir-Registartur prospetti u dokumentazzjoni kull meta jkun hemm tibdil fost diretturi, azzjonisti, segretarju tal-kumpannija u fil-Memorandum jew fl-istatut ta' Assoċjazzjoni.
- (II) L-obbligazzjoni li darba fis-sena tikkonsenja il-prospett annwali, flimkien mal-ħlas dovut ta' registrazzjoni.
- (III) L-obbligazzjoni li darba fis-sena tikkonsenja l-kontijiet annwali tal-kumpannija. Dawn għandhom jiġu ikkonsenjati fi zmien għaxar xhur u tnejn u erbghin għurnata mit-tmiem tas-sena finanzjarja.

X'jiġri jekk ma nibgħatx dawn il-prospetti u/jew dokumentazzjonijiet fil-hin?

Hemm multi meta prospetti jew/u dokumenti jintbagħtu tard jew ma jintbagħtux.

Għandi inżomm xi laqgħat?

Iva, hemm żewġ tipi ta' laqgħat ta' l-azzjonisti li jistgħu jinżammu, dawn huma l-laqgħa generali annwali u l-laqgħa generali straordinarja. Il-laqgħa generali annwali għandha tinzamm darba fis-sena.

Xi laqgħa oħra li tinzamm matul is-sena tissejjah laqgħa generali straordinarja. Dawn il-laqgħat jistgħu jissejju mid-diretturi, jew fuq l-inizjattiva tagħhom, jew wara li jintalbu mill-azzjonisti li għandhom ta' l-inqas għaxra fil-mija (100%) tal-kapital imħallas tal-kumpannija.

Is-sejha biex jinżammu dawn il-laqgħat għandha tingħata bil-miktub lill-azzjonisti kollha minn ta' l-inqas erbatax-il jum qabel il-għurnata magħzula, sakemm il-membri ma jaqblux li l-avviż ikun ta' zmien iqsar.

Il-minuti tal-laqgħa generali għandhom jinżammu fl-uffiċċju registrat tal-kumpannija.

Għandi inżomm xi minuti oħra?

Iva, il-minuti tal-laqgħat kollha tad-diretturi għandhom jinżammu fl-uffiċċju registrat tal-kumpannija.

3. Ilkwidazzjoni ta' Kumpannija Registrata

Nista` niddeċidi li nxolji kumpannija?

Iva, l-azzjonisti jistgħu jiddeċidu li jxolju il-kumpannija.

Tista` kumpannija tiġi obbligata tieqaf topera?

Iva, kumpannija tista` tiġi obbligata ixxolji(jew tiġi likwidata) mill-Qorti f`dawk iċ-ċirkostanzi msemmija fil-Liġi tal-Kumpanniji.

X`għandi nagħmel biex inxolji kumpannija?

L-azzjonisti għandhom jgħaddu rizzoluzzjoni għal xoljiment u likwidazzjoni tal-kumpannija. Din ir-rizzoluzzjoni għandha tittiehed mill-azzjonisti waqt laqgħa ġenerali. Avviż tar-rizzoluzzjoni jrd jintbagħat lir-Registratur.

Kemm għandi żmien biex nirreġistra dan l-avviż ta` xoljiment?

L-avviż ta` xoljiment irid jiġi kkonsenjat lir-Registratur fi żmien erbatax-il jum wara d-data tax-xoljiment tal-kumpannija.

X`jehtieg` nagħmel aktar?

Għandek taħtar likwidatur, sa tletin jum mid-data tax-xoljiment.

X`għandu jagħmel il-likwidatur?

Il-likwidatur huwa fdat biex jagħmel il-likwidazzjoni u l-irrealizzazzjoni ta` l-assi tal-kumpannija.

4. Mistogsijiet Generali

Għandi bżonn niġi l-uffiċċju tar-Registratur tal-Kumpanniji kull darba li nkun meħtieġ xi servizz mir-Registratur?

- Ir-Registru tal-Kumpanniji għandu sistema *online* li biha wiehed jista` jirreġistra kumpannija u jibgħat ċerti formoli li l-aktar jintużaw. Wiehed jista` wkoll iffitex informazzjoni pubblika dwar kwalunkwe shab kummerċjali. Tiftix jista` jsir kemm bl-isem jew bin-numru ta` kumpannija.
- Jistgħu jiġu riservati ismijiet ta` kumpanniji li għad iridu jiġu reġistrati.
- Is-sistema *online* tithaddem permezz ta` sistema ta` ħlas bil-quddiem.
- Il-formoli u prospetti uffiċjali kollha, jinsabu bla ħlas fil-*website*.

Rinunzja: Bħala informazzjoni ġenerali biss. Dawk li jixtiequ jwaqqfu kumpannija jistgħu jkunu jehtieġu ifittxu parir professjonali.